

**แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4**
**Guidelines for Promoting Academic Operations of Small Educational
Institutions Under Kanchanaburi Primary Educational Service Area
Office District 4**

ปณวัฒน์ เรืองจิระโชติ¹ อีระวัฒน์ มอนโธสง²
Panawat Ruengjirachot, Teerawat Montaisong

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กและ 2) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก วิธีดำเนินการวิจัยมี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กและขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก พบว่า 1. สภาพการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 พบว่า การส่งเสริมการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 ดังนี้ 1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาครูเป็นผู้จัดทำหลักสูตรด้วยตนเอง 2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ครูรับการฝึกอบรมวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบใหม่ ๆ เพื่อการเปลี่ยนแปลงของความรู้ 3. การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนให้มีการสนับสนุนส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมแนวการปฏิบัติงานที่สอดคล้องและเป็นแนวทางเดียวกัน 4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษากำหนดให้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ 5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้ทำปฏิทินการนิเทศ ติดตามและประเมินผลในการจัดหา ผลิตและพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา 6. การนิเทศการศึกษาจัดทำคู่มือการนิเทศภายในโรงเรียนโดยมุ่งพัฒนาคณะเพื่อพัฒนางาน และ 7. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาสร้างความเข้าใจในหลักการมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาให้ดีขึ้น

คำสำคัญ (Keywords): แนวทางการส่งเสริม; การดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก

Received: 2022-09-13 **Revised:** 2022-10-15 **Accepted:** 2022-10-22

¹ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา Master of Education Program in Education Administration Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University. Corresponding Author e-mail: sakchatsupap123@gmail.com

² สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา Educational Administration Program Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

Abstract

The purpose of this study is to 1) To study the condition of small educational institutions' academic operations. 2) To study the guidelines for promoting academic operations of small educational institutions, the research method was divided into two steps is Step 1: study the academic operations of small educational institutions. The research instrument was an interview form, and the data were analyzed using content analysis. The study's findings revealed that 1. The following are the academic performance levels of small educational institutions under the Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 4: Extremely on all sides, with media development having the highest mean. The item with the lowest mean is educational innovation and technology. In terms of the evaluation and comparison of the transfer of academic results and teachers in academic administration as a whole, it was at the highest level when considering each aspect individually, with the item with the highest average being the development aspect. The internal quality assurance system and educational standards received the lowest marks, and media development received the lowest marks. Technological advancements in education Small educational institutions in Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 4 had a high level of academic performance. 2. Guidelines for promoting academic operations of small schools under the Office of Kanchanaburi Primary Educational Service Area 4 by dividing the guidelines into seven areas as follows: 1) Curriculum development for educational institutions, for example, teachers self-organized courses rather than waiting for curriculum documents from the central government or other educational institutions with different contexts. 2) Developing the learning process, for example, receiving training on new methods of organizing learning processes to receive a change in knowledge that will lead to continuous improvement of students' skills. 3) Assessment measurement and conducting the transfer of learning outcomes, for example, educational establishment administrators support and encourage teachers or committees who are responsible for measurement and evaluation regulations and the transfer of learning outcomes to receive educational area training in order to create a consistent and consistent operating guideline. 4) Research to improve the quality of education in educational institutions, such as requiring research to be used as part of the learning process and work process in accordance with educational reforms and changes in teaching and learning

concepts that emphasize learners to be lifelong learners The center's primary goal is to enable students to seek knowledge and develop their skills to the fullest extent of their abilities. 5) Media, innovation, and technology development for education, for example, the academic committee prepares a supervision calendar. Procurement performance should be monitored and evaluated. In accordance with the annual action plan, create and develop educational media and technology for teachers. and make it easier for teachers to prepare teaching materials 6) Educational supervision, such as the creation of a manual for internal school supervision. The primary goal of supervision within the school must be to develop people to develop work, to have a relationship, and to work together. The morale and morale of the work are being built to ensure the quality of education. 7) Development of internal quality assurance systems and educational standards, such as developing an understanding of the principles of external quality assessment as an assessment of the quality of educational management, monitoring, and examining educational quality and standards with the goal of developing educational quality and standards. to continuously improve.

Keywords: Guidelines for promoting; academic operations of small educational

บทนำ (Introduction)

การบริหารองค์กรให้ประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับการบริหารทรัพยากรมนุษย์หรือคน เพราะคนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเหนือทรัพยากรอื่นใด คนจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการ สามารถสร้างความเจริญเติบโตให้กับหน่วยงานและปัจจัยที่สำคัญยิ่งและมีผลกระทบต่อการบริหารงานในองค์กรมากที่สุดประการหนึ่งก็คือผู้นำขององค์กรเพราะผู้นำเป็นผู้กำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กรเป็นผู้ให้ความคิดริเริ่มในการปฏิบัติงานที่จะทำให้สมาชิกเกิดความพอใจในองค์กรนั้นและเป็นผู้รับผิดชอบต่องานขององค์กรอีกด้วย ผู้นำซึ่งเป็นหัวหน้างานจะต้องมีบทบาทสำคัญในการที่จะทำให้งานสำเร็จบรรลุเป้าหมายและหัวหน้างานจะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องมีความเป็นผู้นำที่ดี ภาวะผู้นำสูง ดังนั้น การจะบริหารงานในองค์กรหรือหน่วยงานให้เกิดผลดี มีประสิทธิภาพสูงสุดย่อมขึ้นอยู่กับผู้นำหรือหัวหน้างาน ซึ่งถือได้ว่ามีผลกระทบต่อการบริหารงานในองค์กรหรือหน่วยงานเป็นอย่างมากเนื่องจากผู้นำถือได้ว่าเป็นหลักที่สำคัญยิ่งต่อหน่วยงานต่อผู้ได้บังคับบัญชาและต่อผลงานเป็นส่วนรวมคุณภาพและลักษณะของผู้นำมีผลสะท้อนต่อการปฏิบัติงานและผลงานขององค์กรหรือหน่วยงานแต่ละแห่งเป็นอันมาก (สุนทร โคตรบรรเทา. 2554) สำหรับในสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญต่อความสำเร็จในการแก้ปัญหาและเป็นบุคคลสำคัญในการสร้างประสิทธิผลของงานในโรงเรียนเพราะผู้บริหารเป็นตัวแทนขององค์กรเป็นจตุรรวมแห่งพลังร่วม

ของบุคคลในองค์กร ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องมีความพร้อมทั้งด้านคุณวุฒิภาวะ คุณลักษณะ ความรู้ความสามารถทั้งด้านศาสตร์และศิลป์ในการบริหารรวมทั้งภาวะผู้นำ

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาระดับปฏิบัติการที่สำคัญที่สุดมีสิทธิหน้าที่หรืออำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบและขอบเขตวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งที่กำหนดไว้ในกฎหมาย คือเป็นส่วนราชการที่มีสภาพเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม และ วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ การบริหารงานของสถานศึกษาซึ่งสถานศึกษามีขอบเขตภารกิจในการบริหารและจัดการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลไว้ 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษามากที่สุดเพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็วและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น

ดังนั้น การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาจึงต้องทำให้คุณภาพทางการศึกษาของนักเรียนอยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจและบรรลุเป้าหมายจึงต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานด้านวิชาการเพื่อเป็นการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับสภาพการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการบริหารงานวิชาการจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและตามนโยบายการศึกษาของชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4
2. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 จำนวน 38 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 76 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 38 คน และครูหัวหน้างานบริหารวิชาการจำนวน 38 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบ เลือกรับ (Check list) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้ 1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3. การวัดผลประเมินผล และ ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 5. การ พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6. การนิเทศการศึกษา และ 7. การพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยาออกหนังสือถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2. ดำเนินการเก็บข้อมูลในระหว่างวันที่ 20 พฤศจิกายน 2563 ถึง วันที่ 15 ธันวาคม 2563 โดยผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ท่านผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกรับใหญ่ ในการส่ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาด เล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ผ่านระบบ My Office ของโรงเรียนไปยังสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ทั้งสิ้นจำนวน 38 โรงเรียน โดยแบบสอบถามจะมี QR Code เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามสแกนเข้า ไปตอบแบบสอบถามออนไลน์ผ่าน Google Form

3. ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามการวิจัยซึ่งผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ต่อไป

4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

4.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

4.1.1 ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โดยการหาค่า IOC

4.1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอ นบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (อ้างถึงใน ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2545)

4.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4

1. ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลักครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ ความชำนาญในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กจำนวน 5 ท่าน โดยใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนมาวิเคราะห์เนื้อหาทั้งหมดในแต่ละหัวข้อของการสัมภาษณ์เพื่อแยกแยะแนวคิดที่ปรากฏในเนื้อหารายงานการสัมภาษณ์

สรุปผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 สามารถสรุปได้ ดังนี้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูฝ่ายบริหารงานวิชาการโดยภาพรวม

	สภาพการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ สภาพ	อันดับ
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.39	0.68	มาก	5
2	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.42	0.60	มาก	3
3	ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการ เทียบโอนผลการเรียน	4.38	0.66	มาก	6
4	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในสถานศึกษา	4.43	0.58	มาก	2
5	ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีทางการศึกษา	4.41	0.64	มาก	4
6	ด้านการนิเทศการศึกษา	4.43	0.58	มาก	2
7	ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.45	0.56	มาก	1

รวมเฉลี่ย	4.41	0.61	มาก
จากตาราง 1 พบว่า สภาพการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 ระดับอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับ มาก ทุกด้านโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.45$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาและด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.43$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยและสภาพการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการต่ำสุดคือ ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X} = 4.38$) 2. แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 โดยรวมทั้ง 7 ด้าน โดยแต่ละด้านมีรายละเอียดที่สำคัญดังนี้ 2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเกี่ยวกับการให้คณะครูในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรสถานศึกษา จุดประสงค์ เป้าหมาย เนื้อหาสาระและข้อกำหนดต่างๆของหลักสูตรอย่างชัดเจนและครูต้องเป็นผู้กำหนด จัดทำหลักสูตรหรือมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรด้วยตนเองผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการกระจายอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสู่ครูผู้สอนทุกคนและตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา มีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างถ่องแท้ 2.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับการให้คณะครูในสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนรักการอ่าน เกิดการใฝ่รู้ ฝึกทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่องส่งเสริมให้ครูผู้สอนเป็นตัวอย่างของผู้ที่มีการเรียนรู้ตลอดเวลา ตลอดชีวิต สนับสนุนให้เรียนรู้ที่จะทำงานร่วมกับชุมชน รับการฝึกอบรมวิธีการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบใหม่ๆเพื่อรับการเปลี่ยนแปลงของความรู้ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาทักษะของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง 2.3 ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนเกี่ยวกับการให้สถานศึกษามีระบบเทียบโอนผลการเรียนหรือความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของผู้เรียนจากสถาบันอื่นหรือรูปแบบการศึกษาอื่นอย่างถูกต้องตามระเบียบวัดผล มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนซึ่งเป็นครูและบุคลากรที่มีหน้าที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาแห่งนั้น เพื่อประสานงานระหว่างบุคคลที่ดำเนินการวัดผลและประเมินผล จัดทำเอกสารคู่มือและเกณฑ์การประเมินเพื่อการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษาให้กับคณะกรรมการเพื่อเป็นแนวทางในการประกาศผลการเทียบโอนผลการเรียน 2.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาเกี่ยวกับการให้สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน มีการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ออกแบบแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เป็น Best Practice ของครูผู้สอน			

2.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเกี่ยวกับการให้สถานศึกษามีกระบวนการจัดหาวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนมาอำนวยความสะดวกแก่คณะครูและควรสนับสนุนการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย

2.6 ด้านการนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับการให้สถานศึกษามีการประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

2.7 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาเกี่ยวกับการให้สถานศึกษามีการประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการวิจัยแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับสภาพการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภารัตน์ วีรวัฒนา (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินงานเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระและหลักสูตรท้องถิ่น และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการแนะแนว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแผนการศึกษาแห่งชาติ (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579) ได้วางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศโดยเป้าหมายด้านผู้เรียนโดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีแหล่งเรียนรู้ นวัตกรรมและสื่อการเรียนรู้มีคุณภาพและมาตรฐานเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ สื่อตำราเรียนและสื่อการเรียนรู้ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพจากหน่วยงานที่รับผิดชอบและได้รับการพัฒนาการมีส่วนร่วมจากภาครัฐและเอกชนเพิ่มขึ้นจากบทบาทการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้พบว่าบทบาทของสื่อและเทคโนโลยีมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนสมัยใหม่และในชีวิตประจำวัน ซึ่งในด้านการพัฒนาการศึกษาของไทย ถือได้ว่าการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อการเรียนการสอนเป็นสิ่ง

สำคัญต่อการพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ในปัจจุบัน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตามศักยภาพของตนเองและความสะดวกของตนเองสามารถสร้างสถานการณ์จริงซึ่งจากประสบการณ์ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นกระบวนการศึกษาค้นคว้าคิดค้น อย่างเป็นระบบและน่าเชื่อถือโดยมีเป้าหมายในการพัฒนาผลผลิต เทคโนโลยีสิ่งประดิษฐ์ สื่ออุปกรณ์ เทคนิควิธีหรือรูปแบบการเรียนการสอน หรือระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอย่างชัดเจน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาดำเนินการนำสิ่งประดิษฐ์หรือแนว ความคิดใหม่ ๆ ในการเรียนการสอนนั้นเผยแพร่ไปสู่ครูและครูได้นำแนวความคิดไปปรับปรุงในการใช้หรือการผลิตสื่อการเรียนรูรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

2. แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานโดยมีการกระจายอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสู่ครูผู้สอนทุกคนเพื่อให้ครูเห็นความสำคัญของงานที่ได้รับมอบหมายและรู้จักการศึกษาค้นคว้า สนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับความสามารถเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาครูเป็นผู้จัดทำหลักสูตรด้วยตนเอง โดยเริ่มกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจากการสร้างหน่วยการเรียนรู้การสอนเนื้อหา สาระเฉพาะสำหรับเด็กในโรงเรียนของตนเองแต่ยังให้คงความสอดคล้องกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา มีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างถ่องแท้นำไปปฏิบัติอย่างจริงจังแบบต่อเนื่องซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาต้องปรับเปลี่ยนบทบาทมาเป็นผู้ร่วมวางแผนร่วมปฏิบัติและที่ปรึกษากับครู มีบทบาทโดยตรงในการร่วมกันคิด ร่วมกันพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยการเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการและเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนข้อมูลให้โรงเรียนและครูผู้สอนกำหนดรายละเอียดของหลักสูตรสถานศึกษาในบางรายวิชาเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับท้องถิ่นความต้องการของผู้เรียนสภาพบริบทของโรงเรียนและธรรมชาติของผู้เรียนโดยครูผู้สอนที่มีความเกี่ยวข้องในบริบทของแต่ละโรงเรียนก็จะสามารถเข้าใจเรื่องหลักสูตรสถานศึกษาง่ายยิ่งขึ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขนิษฐา ชนะศร (2559) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ซึ่งสามารถสรุปแนวทางการพัฒนาด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษามีแนวทางการพัฒนาคือมีการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและสภาพของท้องถิ่นมีการนิเทศติดตามประเมินผลการใช้เป็นประจำ

ข้อเสนอแนะ (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนมีการวิเคราะห์หลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและมีการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมงานด้านวิชาการซึ่งสถานศึกษาควรจัดให้มีนโยบายและแผนการบริหารจัดการและเป้าหมายของสถานศึกษาที่ชัดเจน

2. สถานศึกษาควรส่งเสริมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้มีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เป็น Best Practice และการประเมินผลซึ่งเป็นขั้นตอนการดำเนินการที่ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนนับว่าเป็นผลลัพธ์ที่สำคัญของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดเล็กอย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาบทบาทและการมีส่วนร่วมแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของครูบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และองค์กรภายนอกของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 4 เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของงานวิชาการมาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาต่อไป

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานวิชาการ เพื่อได้ทราบถึงปัจจัยสำคัญและนำมาประยุกต์กับสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง (References)

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ.พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. นโยบายและแผนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี. กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา, 2550.
- _____. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2546.
- ชนิษฐา ชนะศรี. (2560). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการจัดการศึกษา. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2560). การบริหารการศึกษา หลักการและทฤษฎี (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- สุภารัตน์ วีรวัฒนา. (2557). การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- โสภา วงษ์นาคเพชร. (2553). การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Good, V. (1973). *Cater. Dictionary of Education*. 3rd ed. New York: McGraw-Hill.
- Hoy, Wayne K. and Furguson Judith. (1985). Theoretical Framework and Exploration of Organizational Effectiveness of Schools. *Educational Administration Quarterly*. 21(5), 117-134.
- Sowell, J. (1996). *Evelyn. Curriculum and Integrative Introduction*. 3rd ed. Englewood Cliffs: Prentice-Hall.
- Taba, H. (1962). *Curriculum Development Theory and Practice*. New York: Harcourt, Brace and World.